

Exercici 3.

[5 punts]

a)

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- a) En aquest fragment hi apareixen la Laura, la protagonista de la novel·la, i la Teresa, la seva antagonista. El fragment se situa al començament de la primera part de la novel·la. La Laura acaba d'arribar a Comarquinal, a la casa del seu marit, en Tomàs Muntanyola, i la seva germana, la Teresa. La Laura és a la seva habitació per canviar-se de roba. **[0,5 punts]**
- b) La Teresa espia pel forat del pany la nouvinguda. L'escena fa evident l'actitud de cadascuna davant la sexualitat: la Teresa és, com diu el narrador, una «verge de quaranta anys» que ha reprimat la seva sexualitat sota el pes de les convencions familiars, socials, religioses i morals, d'aquí la seva reacció indignada. L'al·lusió a «la mà resseca», la «suavitat conventual», la «boca contreta» i el pit que no ha rebut contacte del sol contrasta amb la Laura. En efecte, la «nuesa rosada de la forastera», les peces íntimes brodades, l'autocontemplació al mirall, el somriure, el gest d'estufar-se els cabells ens fan imaginar la Laura com una dona jove, moderna, sensual, conscient de la seva capacitat d'atracció, i il·lusionada amb un casament que la treu de la pobresa (d'aquí la referència a l'anell). L'oposició entre les dues dones és també la incompatibilitat entre dos mons: el món, el refinament i les il·lusions de la Laura, i el món, el resclosiment i la brutalitat de Comarquinal. **[1,5 punts]**
- c) El narrador de la novel·la és omniscient (tercera persona), sovint focalitzat en el personatge de la Laura, per qui pren partit (comentaris, etc.). En aquest fragment, però, el punt de vista adoptat pel narrador és el del personatge de la Teresa, atès que descriu exactament el que veu la Teresa espiant pel forat del pany (la Laura reflectida al mirall despullant-se i vestint-se) i li coneix els pensaments («La Teresa ja en té prou»). **[1 punt]**

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al

contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.

b)

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- a) «Cançó de fer camí» és l'última composició de la secció «Els núvols duien confetti a les butxaques», que pertany a la segona part del llibre. En aquesta segona part es posa de manifest de forma festiva i optimista la necessitat d'unió i solidaritat per encarar les reivindicacions feministes. Igual que tots els poemes de la secció «Els núvols duien confetti a les butxaques», «Cançó de fer camí» té trets de la literatura popular i, com gairebé tots els altres poemes, està dedicat a una amiga («per a la Marina»). **[0,5 punts]**
- b) El poema està format per sis quartetes de versos octosíl·labs amb rima assonant encadenada, que l'acosta a les formes pròpies de la literatura popular. Així doncs, es fonamenta en les repeticions (v. 3 i v. 5) i en els paral·lelismes (v. 6, v. 10, v. 15, v. 22), que, a més de marcar un ritme, ajuden a reiterar les idees expressades. Tot i tenir una aparença senzilla —pel lèxic i per les estructures—, el poema és una al·legoria basada en el tòpic del viatge en barca, formada per metàfores com ara «Hi haurà remes per a tots els braços» (v. 9), «Els nostres ulls, estels esparsos / oblidaran tots els confins» (v. 11 i v. 12), etc. El poema també conté referents recurrents en l'obra de Marçal, com ara les bruixes, que aquí s'identifiquen amb tot el col·lectiu femení («Bruixes d'ahir, bruixes del dia», v. 17), la lluna (que esdevé «estendard» al v. 16), la nit, els estels, els elements provinents de la natura i els elements simbòlics referents al feminisme com «les violetes» (v. 2) o el mes de «març» (v. 13). **[1,25 punts]**
- c) El tema del poema és la lluita feminista, es tracta d'un poema programàtic. A través de l'al·legoria del viatge en barca, el jo poètic convida a sumar-se a la lluita feminista i insisteix en la idea de superació de les etapes anteriors, d'avançar superant pors, ara passades («anirem lluny sense recança / d'allò que haurem deixat aquí», v. 3-4); i el feminisme es presenta com un espai lliure, obert («el cel obert», v. 8) on tothom té cabuda («Hi haurà remes per a tots els braços», v. 9). El poema presenta un cert joc amb l'ús dels temps verbals, la majoria dels quals són en futur, per indicar la projecció endavant del camí

que ha de fer el feminisme. A més, comença fent una apel·lació directa a una segona persona («Vols venir a la meva barca?», v. 1), però aviat la invitació es fa extensiva a una segona persona plural («Veniu, veniu, a la nostra barca», v. 7), en la qual s'inclouen totes les persones que llegeixen el poema i, per extensió, totes les dones. L'ús de la primera persona del plural (nosaltres) marca de forma molt clara el pas de la individualitat a la col·lectivitat («anirem», «serem», «partim», «ens trobarem», etc.). En l'última quarteta, que fa de desenllaç, es presenta un futur exitós, amb un grup molt nombrós («serem cinc-cents, serem mil») que assolirà l'objectiu («Junes farem nostra la nit»).

[1,25 punts]

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.

FORMACIOMIRO.COM
PART D'UN EXAMEN OFICIAL